

FOCUS Sekcie riadenia programov regionálneho rozvoja

Z košických kasární pochoduje kultúra

"Odkedy som to tu objavila, chodím sem pravidelne," usmieva sa hanblivo dvanásťročná **Elenka** z Košíc na návšteve v Steel parku. Tento pavilón v bývalých kasárňach kpt. Jaroša na Kukučínovej ulici zariadili železiari z U. S. Steel Košice ako hlavný sponzor vďaka projektu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, ktorý pripravilo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Deti tu majú možnosť vyskúšať si rôzne hutnícke profesie, alebo sa zahrať s robotmi.

Závěrečný certifikát

Ak si už navštívil všetky exponáty a si pripravený získať svoje dnešné výsledky, prilož čipový náramok na vyznačené miesto na stolíku.

Oceľové zdravie

Elenka z Košíc chce byť lekárkou, preto ju to pritiahlo do oceliarskej stálej výstavy v bývalých kasárňach. Na poschodí sú totiž stroje venované elektrine v ľudskom tele. Ich výstava je garantovaná Neurologickým ústavom SAV v Košiciach, ktorý spolupracoval s oceliarskym gigantom.

Sprievodca - odborník pán **RNDr. Ján Gálik, CSc.**, dokáže deti zaujať a vysvetliť im, akým spôsobom sa snímajú na ľudskom tele elektrické prúdy a ako namerané hodnoty hovoria o zdraví toho - ktorého človeka: **"Každý generuje veľmi veľa elektriny. Bez elektriny sa na našom tele nepohne ani jeden sval. Elektrina riadi všetky pochody v našom tele rovnako, ako maketa elektrocentrály v železiarňach, kde elektrina riadi všetko pri výrobe ocele a tá istá elektrina aj všetky pochody v našom tele."**

2.11

Elektrina v našom srdci

Bez elektriny by sa nepohlo ani naše srdce. Elektrická sieť srdca je pripojená so všetkými bunkami srdcového svalu. Elektrické impulzy riadia bunky tak, že jednotlivé časti srdca pracujú v správnom poradí a v správnej frekvencii. Zápis elektrickej aktivity srdca sa volá elektrokardiogram - EKG.

Ovládanie:

1. Prilož náramok s čipom k čítačke, potom spusti meranie stlačením tlačidla.
2. Priprí si lípce na zápästia oboch rúk podľa nápisu na monitore tak, aby kovové platky (elektrody) mali dobrý kontakt s kožou.
3. Stlač tlačidlo, sadni si na stoličku, ruky polož tak, aby boli uvoľnené a nehybné.
4. Meranie EKG sa začne po malej chvíli automaticky.
5. Program sa po chvíli automaticky vráti na začiatok.
6. Ak je meranie zlé, navlhči si kožu pod elektrodami, ak to nepomôže privolaj asistenta.

Upozornenie:

Exponát nie je lekárskeym prístrojom, slúži výhradne len na prezentačné účely, jeho výstupy v žiadnom prípade nie sú vhodné a nesmú byť použité na akékoľvek lekárske vyšetrenia a zbery.

Electricity in our hearts

Not even our heart would be able to beat without electricity. Heart electricity network is connected with all cells of the heart muscle. Electric impulses control the cells to ensure the correct work and frequency of respective heart parts. The rhythm of the heart electrical activity is called electrocardiogram - ECG.

Control:

1. Hold the bracelet with the chip to the reader, then start measuring by pressing the button.
2. Attach the clips to both of your wrists according to the diagram on the monitor; the metal plates (electrodes) should have good contact with your skin.
3. Press the button, sit down on a chair, keep your hands still and relaxed.
4. ECG measurement starts automatically after a few seconds.
5. The program automatically returns to the start after a short time.
6. If the measurement is not correct, moisten your skin under the electrodes. If this does not help, call for assistance.

Caution:

This exhibit is not a medical device; it only serves for presentation purposes. Its outputs are by no means applicable or suitable for use for any medical examinations or conclusions.

Děbný garant / Project Supervisor:

RNDr. Ľuboslav Galík, CSc.

Neurobiologický ústav SAV

Spomínaná šiestačka **Elenka** nahovorila vyskúšať si zdravotnícke prístroje svoje spolužiačky aj s ich mamami. Viacerých zaujíma možnosť vyskúšať si na vlastnom tele, aký majú pulz, či ako pracuje vlastný mozog. Lepšie využitie voľného času, ako možnosť používať už teraz v praxi, čo by raz chcela **Elenka** robiť, si nevie ona a ani iné deti s podobnými snami predstaviť. Možnosť zmerať si elektrinu v tele využil aj minister kultúry pán **Marek Maďarič**, za účinnej pomoci pána **Jána Gálika**.

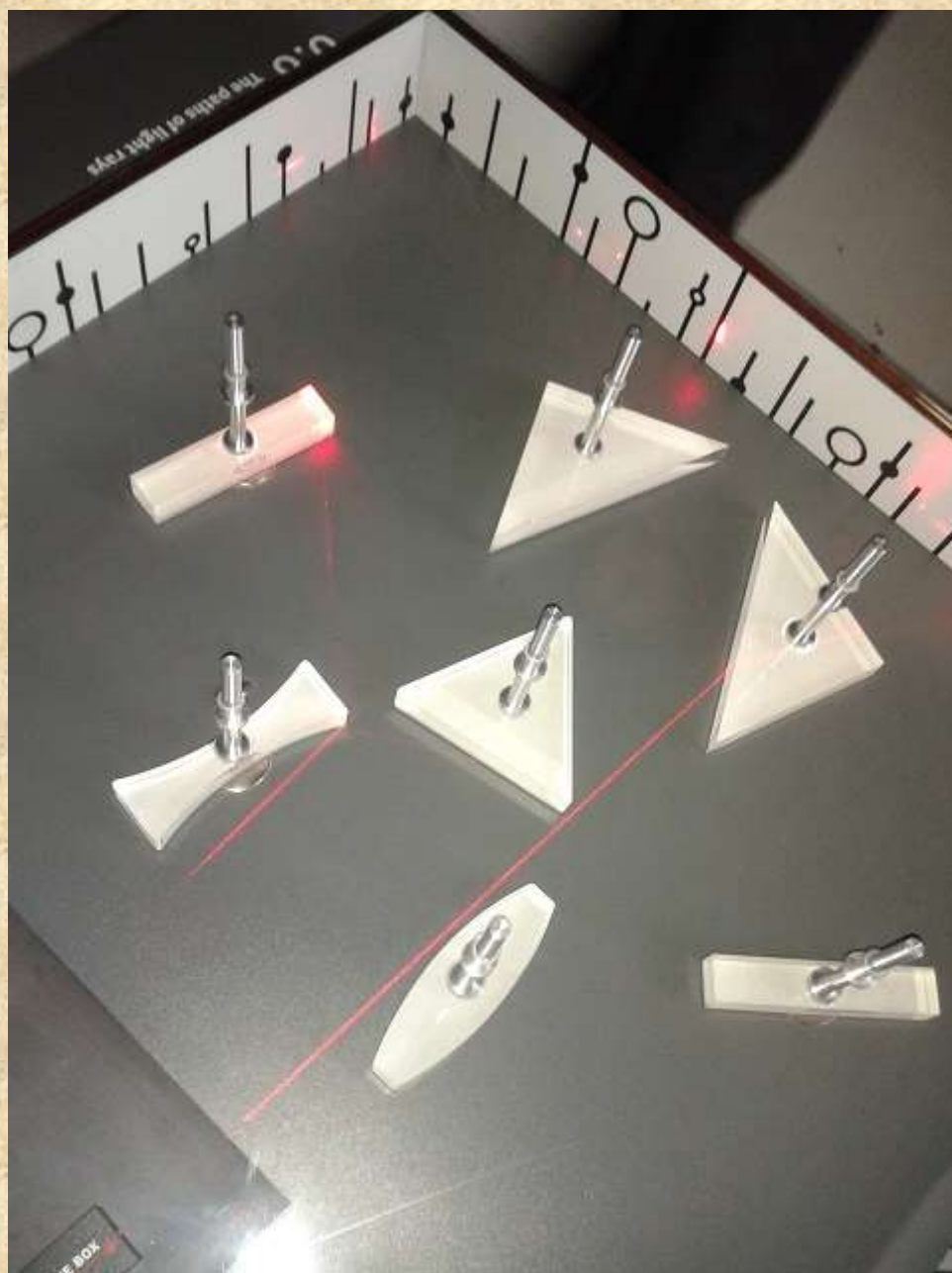

Skúmajú koncentráciu mozgu

Pán **Ján Gálik** má však v Steel parku viac lákadiel: "**Deti najviac zaujíma stroj, v ktorom je zabudovaný senzor mozgových vln a softvér vyhodnocuje, v akom stave je mozog používateľa. Deti pred týmto prístrojom stoja často v radoch, aby si ho mohli vyskúšať, lebo senzor sníma stupeň koncentrácie hráča na pripojenej počítačovej hre. A čím je viac sústredený, tým je v hre úspešnejší. Je to hádam naša najväčšia atrakcia.**"

Deti si vyskúšajú však aj riadiace panely výrobných procesov prebiehajúcich vo vysokých peciach v železiarňach. Prípadne možnosť ovládať tu nainštalované roboty a rôzne optické, či magnetické prístroje.

Expozíciu pripravovali v spolupráci aj s Technickou univerzitou Košice, či s univerzitou Pavla Jozefa Šafárika a tak tu najmä chlapci obdivujú supravodivý levitujúci vláčik, či aspoň prehadzujú s lopatami železnú rudu v príbehu ocele, kde od výroby auta môžu vidieť aj zlisované staré vyradené vozidlá ako kocky šrotu.

Bez pomoci to nejde

Kulturpark v Košiciach vyrástol totálnou prestavbou bývalého areálu kasární kpt. Jaroša. Tie stáli v centre Košíc už od 19. storočia, ale až v roku 2012 sa zmenili na nepoznanie

vd'aka príspevku z Európskeho fondu regionálneho rozvoja cestou Regionálneho operačného programu.

Tento fakt vyzdvihuje aj minister kultúry SR pán **Marek Maďarič**: "Bez pomoci európskych fondov sa taká prestavba nedala realizovať."

Areál bývalých vojenských kasární v centre metropoly východného Slovenska a druhého najväčšieho mesta v SR v Košiciach leží v centre mesta. Preto má k nemu blízko široká verejnosť. Už v prvom roku existencie v rámci Európskeho hlavného mesta kultúry - Košice 2013 v letných mesiacoch prilákal viac ako 15 tisíc návštevníkov v rámci zahrievacieho kola využitia tunajšieho priestoru.

Rozkazy zmizli

Riaditeľka odboru Sprostredkovateľského orgánu pre Regionálny operačný program na ministerstve kultúry SR pre prioritnú os 7 - Európske hlavné mesto kultúry - Košice 2013 pani **JUDr. Jana Šavelová** zdôrazňuje: "**Kasárne Kulturpark je najväčší projekt v rámci Európskeho hlavného mesta kultúry - Košice 2013 a to nielen rozlohovo, ale aj finančne.**"

Vďaka rozpočtu za vyše 26 miliónov eur v centre Košíc vyrástol nielen kultúrny areál, ale ako poznamenal primátor mesta pán **Richard Raši** "vznikol tu priestor aj na bežné ľudské stretávania, posedenia na lavičkách, deti sa tu bicyklujú, či preháňajú na skejtoch."

Pred prestavbou v tomto areáli bolo počuť len dupot vojenských číziem a strohé rozkazy. Dnes je všetko inak. Dupocú tu len tanečníci. Strohý vysoký vojenský plot skrývajúci kasárne tu už nie je a medzi pavilónmi je množstvo štýlových lavičiek na oddych pre návštevníkov, ale aj obyvateľov mesta.

Alfa, Bravo, Charlie, Delta...

Z pôvodných vojenských kasární zostali tri hlavné budovy, ku ktorým pribudlo osem nových pavilónov. Architekt pán **Irakli Eristavi** z kancelárie Zerozero z Prešova pomenoval každú budovu: "**Keďže sú to bývalé vojenské**

priestory, využili sme vojenskú medzinárodnú terminológiu známu aj z letectva. Preto tri pôvodné budovy sa volajú Alfa, Bravo a Charlie atď." V objekte sa nachádza aj navigačný bod známy tiež z vojenskej terminológie Zulu, z ktorého vidno všetky budovy podľa názvov.

Priamo v areáli sú vonku postavené pódia, kde tanečníci v prípade dobrého počasia nacvičujú svoje vystúpenia, prípadne sa prezentujú jednotlivé hudobné telesá. Mesto Košice sa tak stáva výnimočným, lebo vďaka projektu Európskeho hlavného mesta kultúry získalo nové kultúrne centrum s multifunkčným využitím.

Sú tu ateliéry, dielne, štúdiá, či učebne a veľké podzemné parkovisko. V hlavnej budove Alfa aj dve multifunkčné sály určené na koncerty, divadelné predstavenia, prednášky, konferencie. Zároveň sú tu aj dve menšie multifunkčné tanečné sály, priestory so zvukovým a video štúdiom. Samostatnú časť tvorí moderná galéria.

EURÓPSKA ÚNIA

regionálny
operačný
program

Vybavenie tejto miestnosti je spolufinancované Európskou úniou
vo výške 85 % z Európskeho fondu regionálneho rozvoja
a vo výške 10 % zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky

Európsky fond regionálneho rozvoja
„Investícia do vašej budúcnosti“

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre Regionálny operačný program
www.ropka.sk

Výrobňa všetkých chutí

"Do Kasární Kulturparku nechceme kultúru len dovážať, ale priamo tu ju chceme vytvárať," vysvetľuje ďalšie zámery umelecký riaditeľ pán Mgr. Vladimír Beskyd: "Umelci z rôznych kútov Slovenska, alebo zo zahraničia tu aj bývajú.

Prídu k nám a nacvičia s našimi tanečníkmi pre nás predstavenie, či s hudobníkmi koncert, prípadne vytvoria iné umelecké dielo."

Možno preto uvažovať, že názor výkonného riaditeľa Európskeho hlavného mesta kultúry - Košice 2013 pána **Jána Sudzinu** má reálny základ: **"Košičania získali priestor, ktorý im môžu v dobrom závidieť nielen ostatné regióny Slovenska, ale aj celá Európa. Košice majú na to, aby sa rozvíjali a čaká ich veľká kultúrna budúcnosť."**

Priestor tu našli všetky druhy umenia. Sú tu tanečné, či divadelné sály, výstavné galérie, ale svoje aktivity tu rozvíja trebárs aj knižnica pre deti a mládež. Proste všetky subjekty, ktoré pôsobia na poli kreatívneho priemyslu.

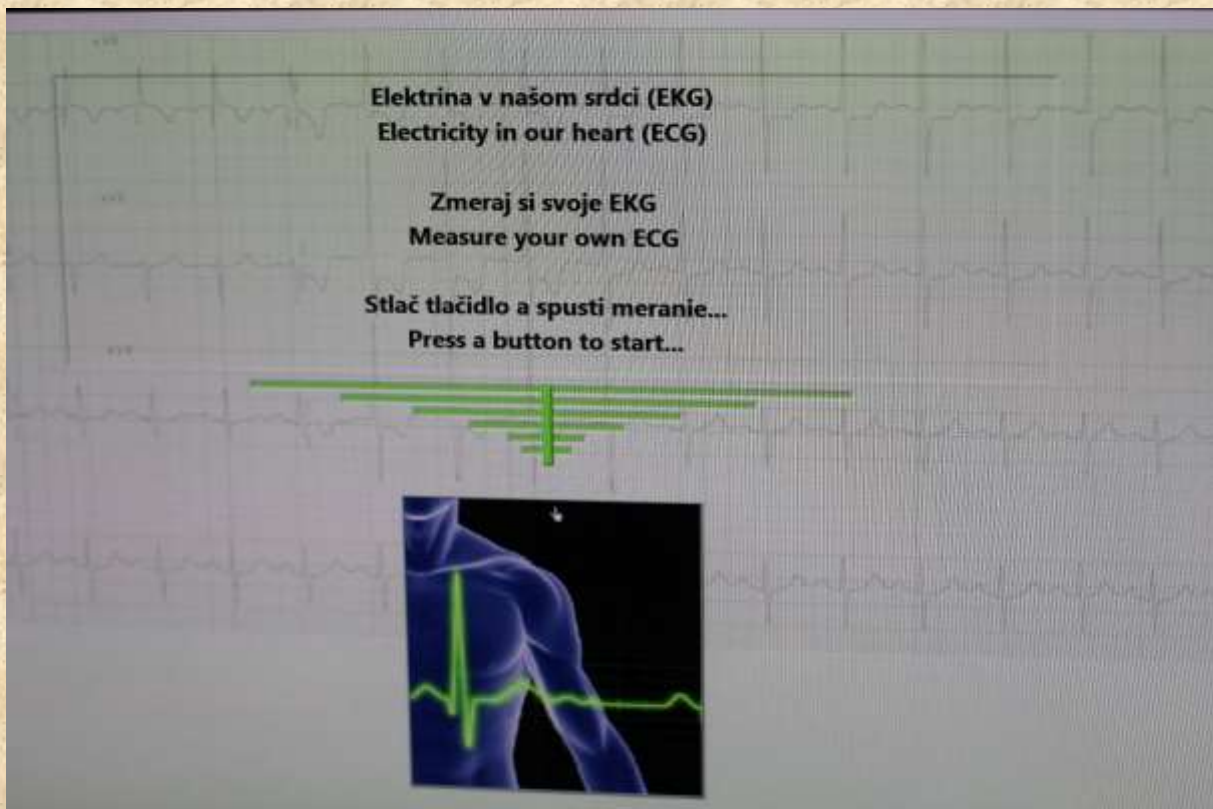

Vzácná symbióza

Všetky objekty a verejné priestranstvá sú riešené ako bezbariérové aj s vyznačením chodníkov pre nevidiacich a slabozrakých. Mladý poslanec mestskej časti Košice – Staré mesto pán **Otto Brix**, ktorý je aj najmladším poslancom NR SR, je právom na projekt hrdý: „**Symbióza technického múzea a výstavných priestorov v kontexte upraveného zeleného životného prostredia na historickom pozadí robí z Kasární Kulturparku v Košiciach výnimočný projekt v každom pohľade.**“

V prípade prestavby kasární na mierový projekt kultúry môžeme hovoriť aj o svojskej konverzii, ktorá sa dotýka priamo nielen regionálnych, ale minimálne aj celoštátnych kultúrnych väzieb. Košice sú druhým najväčším slovenským mestom, ktoré je však od centra od Bratislavy dosť vzdialené na východnom konci republiky. Ak získalo práve takéto mesto prívlastok Európske hlavné mesto kultúry, je preto logické, že sem prišli i európske fondy, ktoré pomohli dotvoriť kultúrnu infraštruktúru.

OS 7 - EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY - KOŠICE 2013

Cieľom opatrenia 7.1 je vytvorenie podmienok na zvýšenie počtu a kvality služieb v oblasti kultúry v meste Košice a okolí prostredníctvom rekonštrukcie, dobudovania a modernizácie zariadení kultúrnej infraštruktúry a posilnenie vybavenosti verejných priestranstiev v súvislosti s realizáciou projektu Európske hlavné mesto kultúry – Košice 2013.

ZAČIATOK A UKONČENIE REALIZÁCIE

06/2012 - 06/2013

ZDROJ EÚ

21 916 864,48 eur

Kontakty:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Dobrovičová 12

812 66 Bratislava

tel: 00421 2 59 26 61 11

fax: 00421 2 59 26 64 35

www.mpsr.sk

Sekcia riadenia programov regionálneho rozvoja

Prievozká 2/B

825 25 Bratislava 26

e-mail: inforop@build.gov.sk

www.ropka.sk

